

DEMONSTRACIJUS KINIJOJE PRIEŠ INDIJA

PRIEŠ 20 METŲ JIE MUS PARDAVĖ

Hitlerio - Stalino (Ribbentropo - Molotovo) sutartimi ir slaptais protokolais buvo pasidalinta Pabaltijo kraštai. — Chruščiovas ir šiandien dar pritaria tai sutarčiai.

dos kraštą). Išveržės iš Lietuvos ir visos Europos likimą. Visais tais metais ore kabojo galimo naujo karo grėsmė. Hitleris leidosi iš vienos avantiūros į kitą ir nebuvo kas jį ryžtingai stabdyti. Kovo mėnesį Hitlerio tankai jau riedėjo į Čekoslovakiją ir iš tos savitosios valstybės padarė hitlerinę Vokietijos "protektoratą". Čekoslovakai ilgus metus gyveno viltimi, kad jų pagalbos sutartis su Prancūzija ir Sovietų Sąjunga yra pakankamai stiprios išvengti tokias staigmenas. Tačiau, kai Praga šaukėsi pagalbos, nei iš Vakarų, nei iš Rytų jos nesulaukė. Jie liko auka pasitikėjimo draugais sąjungininkais.

Nelaimės prosvaitė: Zygis į Klaipėdą

Tame pačiame kovo mėnesyje (23 d.) Hitleris su visa imperialistinio užkariautojo pompa įvygiavo į Klaipėdą (jo daliniai jau prieš tai iš Tilžės per Nemuną buvo įvygiavę į Klaipėdos kraštą). Išveržės iš Lietuvos užsienio reikalų ministro J. Urbšio parašą, kad Lietuva sutinkanti Klaipėdos kraštą geruoju atiduoti (nors visas pasaulis žinojo, kad tai buvo prievartos veiksmas), Hitleris triumfavo be karo gavęs tą kraštą. Vakarų valstybės tylėjo.

Juo tolyn į vasarą ir rudenį, juo daugiau pritrūko Europos atmosfera. Įsitikinę, kad besiočio Hitlerio imperialistiniai apetitai niekad nebus nugalinti, nors ir kažin kiek jam būtų nusileista, Vakarai ėmė stipriai ginkluotis — ir ieškoti sąjungininkų. Stipri Vakarų valstybių karinė misija nuvyko į Maskvą ir derėjosi su Kremliumi dėl karinio bendradarbiavimo. Derybos — kaip visos derybos su Maskva — buvo nepaprastai sunkios, lėtos, varginančios. Vakarai ne visai pasitikėjo Stalino, Stalinas nepasitikėjo Vakarais. Iš diplomatinių archyvų vėliau buvo sužinota, kad Stalinas ir jo sėbrai tuomet gyveno viltimi priversti prie tokios padėties, kad buržuazinės valstybės tarp savęs kovotų ir vienos kitas sunaikintų.

Du grobuonys susėdo prie vieno stalo

Tad ir įvyko taip, kad Vakarų alijantų karinei misijai Maskvoje dar tebesiderant, staiga iš Berlyno atskrido Hitlerio siunčiamas užsienio reikalų ministras Ribbentropas, kuris rugpjūčio mėnesio 23 d., Staliniui dvidešimčiai šypsantis, pasirašė su Molotovu Vokietijos — Sovietų Sąjungos draugingumo sutartį. Apie ją tuoj paskelbė visam pasauliui, kuris nepaprastai stebėjosi, kad tie "amžini priešai" taip staiga rado bendrą kalbą. Ką platūs pasaulis tuomet dar nežinojo, tai buvo faktas, jog prie anos sutarties buvo pridėtas slapta protokolai, pagal kurį Hitleris ir Stalinas pasidalino tarp savęs Pabaltijo kraštus — Lietuva, Latvija ir Estija — ir dalimi Lenkijos, taigi teritorijoms, kurios nei vienai, nei kitai susitarinčiai pusei nepriklausė. Du grobuonys susėdo ir pasidalino nesavomis žemėmis ir tautomis.

Estija ir Latvija turėjo tekti Sovietų Sąjungai, Lietuva didžiausia dalimi turėjo jėgti Hitlerio "interesų sferą". Stalinas, matydamas, kad gali "pasinaudoti proga", netrukus po to išgavo iš Hitlerio dar papildomą duoklę: Ir Lietuva turėjo visa jėgti į sovietinę sferą. Hitleris ir čia sutiko. Gi už Suvalkų trikampio perleidimą Maskva Hitleriui sumokėjo auksu... Sumokėjo už žemę ir žmones. Vienas uzurpatorius pardavė, kitas pirkto ne savas žemes ir nesavus žmones.

Slaptosios sutarties padariniai

Tos gėdingos sutarties padariniai tik pamažu pasirodė viešai. Kai rugsėjo 1 d. Hitleris užpuolė Lenkiją ir prasidėjo Antrasis Didysis karas, Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės pasiskelbė neutraliomis. Tačiau Maskva, remdamosi slaptojomis su Hitleriu sudaryta sutartimi, privertė Pabaltijo kraštų vyriausybes įsileisti į savo kraštus sovietines įgulas. Hitleris, šiek tiek apsaugotas netikėtumų iš Rytų pusės ir net Stalino aktyviai remiamas žaliavomis, pradėjo savo žygius Vakaruose, siekdamas greitai pergalėti. 1940 metų birželio mėnesį Stalino klika, matydama, kad Vakarai dabar jau savo degančių namų reikalais užimti, ryžosi visoje pilnumoje įkasuoti vekslelį, kuris buvo išgautas iš Hitlerio. Maskva pradėjo savo žygį į Pabaltijo kraštus. Naivūs žmonės Europoje dar statė klausimą: Kaip gali Berlynas įeiti į Maskvą taip drąsiai priartėti su savo sienomis prie Vokietijos? Kaip nešis, kad tas pasidalinimas buvo jau iš anksto slapta sutartas. Daug rimtesnis klausimas buvo šitas: Kaip galėjo Vakarai savo sovietiniams sąjungininkui leisti taip grobuoniškai pasireikšti prieš neutralias, niekuo nenuskaldytas Pabaltijo Tautas?

Kaip anais metais, taip ir dabar Maskva ir jos propagandininkai Lietuvoje stengiasi pasauliui įpūsti nesąmones apie Pabaltijo tautų "laisvanorišką" įsijungimą į Sovietų Sąjungą. O dabartinis Sovietų Sąjungos diktatorius Chruščiovas dar šiemet turėjo drąsos aną grobuonišką Ribbentropo - Molotovo paklą pateisinti...

Pabaltijo tragedija neduos Europai ramybės

Chruščiovo teigimu, "anuometinės sąlygos" buvusios tokios, kad Stalinas, girdi, kitaip pasielgti ir negalėjęs. Tačiau "anuometinių sąlygų" jau seniai nebėra, ir vis tik Lietuva bei kitos Pabaltijo valstybės tebėra Maskvos okupuotos.

Fulbright, senato užs. reikalų k-to pirmininkas, padarė išvadą, kad kolega Dodd laiko jį silpnu antikomunistu.

Vassilis, Jonas 1 10 64
1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 50, ILL.

Miami (Floridoje) integracija mokyklose buvo pravesta ramiai. Negro vaikai pradėjo lankyti mokyklas, kurias pirmiau tik baltaodžių vaikai telenkė. Iki šiol neįvyko jokių nesuspriktimų.

Truman davė pylos Ikes vyriausybei

Piktnaudoja veto teisę, pataikauja pinigūčiams

KANSAS CITY, Mo. — Buvęs prezidentas Harry S. Truman kalbėjo Vidurvakarių demokratų susirinkime gana piktai prieš Eisenhowerio vyriausybės vidaus politiką, ypač prieš prezidento pagėmimą vetuoti kongreso priimtus bilius.

Eisenhowerio veto teisės pagalba kongreso mažuma (respublikonai) galėjo užmesti tautai savo valią ir užkirsti kelią reikalingiems įstatymams išleisti, kalbėjo Trumanas, vadindamas Eisenhowerio palinkimą vetuoti įstatymus begėdišku elgesiu. Eisenhoweris yra vetavęs virš 140 įstatymų. Beje, pereitą savaitę jo veto, uždėtas viešųjų darbų biiliui, buvo pirmą kartą perbalsuotas, tai yra paverstas įstatymu, nepaisant prezidento veto.

Buvęs prezidentas aštriai kritikavo respublikonų vyriausybę ir už kapitalistų, stambiųjų pinigūčių interesų palaikymą. Wall Streeto milijonierų įtaka vėl stipriai jaučiama Amerikos ekonominėje-finansinėje politikoje, priekaištavo Trumanas. Tas matyti iš vyriausybės finansinės, valiutų politikos, iš nuolatinio palikėnų didinimo, sunkinant jau ir taip sunkias sąlygas mažam žmogui gauti paskolą, pareiškė Trumanas.

\$3.3 bil. užsieniui

WASHINGTONAS, D. C. — Senatas nutarė paskirti užsienio šalių ekonominei ir karinei paramai \$3.3 bil.

Tarp demokratų senatorius Dodd (Conn.) ir Fulbright (Ark.) kilo ginčai. Fulbright buvo priešingas \$50 mil. paramai fašistinei Ispanijai. Dodd priminė, kad Fulbright visiškai nesipriešino Jugoslavijos, Lenkijos — komunistų šalių — paramai.

Fulbright, senato užs. reikalų k-to pirmininkas, padarė išvadą, kad kolega Dodd laiko jį silpnu antikomunistu.

„dau“ o tarptautinio pobūdžio reikalas. Kol jis nėra sutvarkytas, Europoje pastovios taikos nebus. Tai turi žinoti Maskva, tai turi taip pat žinoti ir Vakarai, kurie, kaip patyrimas rodo, lengvai pasiduoda iliuzijai, kad, pataikaudami Chruščioviui, gali pasiekti "taiką". (E).

ARTEJANT CHRUSČEVO KELIONEI SSSR PALEIDO MĖNULIO RAKETA

SIGNALUS GIRDI ANGLŲ SEKIMO STOTIS, JODRELL BANK

MASKVA. — Sovietai pranešė, kad jie šeštadienį paleido kosminę — mėnulio raketą. Sekmadienio vakarą turėjo paaikškėti, ar raketos galva, 860 svarų, pataikė į mėnulį.

Sovietų mokslininkai sekma-dienį tuo nebuvo tikri. Jie prileido ir tai, kad raketos galva gali pasidaryti mėnulio "mėnuliu", jo satelitu, arba — jei praeitų atokiau mėnulio — pasileistų į saulę ir vėliau imtų sukintis aplink saulę, kaip planeta.

Raketa padėtų Chruščevui

Jei raketa pataikys į mėnulį, Nikita Chruščev, atvažiavęs į Ameriką antradienį, galės tuo didžiuliu ir naudotis Amerikos spaudos skelbiamais apie Sovietų naujusius atsiekimus erdvėje.

Yra visiškai aišku, kad Sovietai tuo tikslu ir paleido antrąją mėnulio raketą, kada Nikita jau yra susipakavęs lagaminus kelionei į Washingtoną.

Mechta ir Pioneer IV

Panašias, gal tik kiek silpnesnės mėnulio raketas, su pasisekimu iššovė Sovietai sausio 2 dieną ir Amerika kovo 4 dieną. Sovietų "Mechta" ir Amerikos "Pioneer IV" raketos praėjo mėnulį ir pateko į saulės orbitą, kur jos sukasi kaip dirbtinės planetos, žmogaus ranka padaryti kosminiai kūnai.

Jų raketa "geriausia"

Sovietų mokslininkas Bogojavlensky pareiškė, kad ši mėnulio raketa ir jos kuras yra visiškai nauji išradimai, kokių dar nėra padarę amerikiečiai. Jei Amerika turėtų tokį naują kurą raketoms, ji nebūtų sustabdytusi bandymus nuo pereitų metų, kada ji rugpjūčio-gruodžio mėnesiais bandė, bet be pasisekimo, 4 kartus paleisti mėnulio raketą, pareiškė šis Sovietų mokslininkas.

Tai nėra blefas

Amerikos ir Anglijos mokslininkai nepagavo Sovietų pirmosios mėnulio raketos Mechtos signalų ir dėlto daugis susabejojo Sovietų pranešimais sausio mėnesį. Bet apie šią naująją mėnulio raketą, kaip apie tikrą dalyką skelbia ir anglų sekimo stotis Jodrell Bank, kur yra didžiausias radijo teleskopas pasaulyje. Iš mėnulio raketos Jodrell Bank gauna nuolatinius ir aiškius signalus.

Anglų mokslininkai tačiau abejoja, ar Sovietų mokslininkai galės įrodyti, kad raketa pataikė į mėnulį. O jie yra pasirodę tai skelbti. Mat, raketa turi nueiti į mėnulį ir Sovietų vėliava.

Boris Pasternakas Bernsteino koncerte

MASKVA. — Penktadienį, baigiant New Yorko filharmonijos orkestrui savo gastroles, koncerte pasirodė ir garsusis Sovietų rašytojas Boris Pasternakas, "Daktaro Živago" autorius.

Tai buvo pirmas jo pasirodymas po Sovietų valdžios ir visuomenės pasmerkimo. Pasternakas nuo pereitų metų rudens gyvena uždara gyvenimą, bet vis dar senojai vietoj, Padelkino kaimelyje už Maskvos, kur gyvena ir daugiau rašytojų.

Leonard Bernstein, New Yorko filharmonijos orkestro dirigentas, susirašinėjo su Pasternaku prieš atvykstant į Maskvą ir priprašė atvykti į koncertą. Bernstein turi brolių Sovietų Sąjungoje, panašiai, kaip Pasternakas turi seserų, brovaikių laisvajame pasaulyje (Anglijoje). N. Y. filharmonijos koncertai Sovietų Sąjungoje praėjo su didžiausiu pasisekimu.

Chruščevas senato užsienio komitete

Fulbright pasiuntė kvietimą

WASHINGTONAS, D. C. — Nikita Chruščev priėmė senatoriaus Fulbright (dem., Ark.) kvietimą pasiūsta per valstybės departamentą, išsikalbėti su senato užsienio politikos komiteto nariais.

Sen. Fulbright yra šio komiteto pirmininkas. Komitetas ruošia Ch. ūčevui vaikes su politinėmis temomis šį trečiadienį.

Atrodo, kad Kremlius valdovas į bendrą kongreso susirinkimą (senato-atstovų rūmų) nekur kviečiamas kalbai pasakyti. Kongreso vadai pasistengs sesiją baigti iki jo atvykimo antradienį.

PEIPINGO VALDŽIA ORGANIZUOJA MITINGAS PRIEŠ "DRAUGĄ" NEHRU

KOMUNISTAI LIEPIA ATITRAUKTI IS PASIENIO ARMIJA

HONG KONGAS. — Pastarosiomis dienomis Kinijos didžiųjų miestuose komunistai organizavo masinius mitingus, kur valdžios žmonės sakė griežtas kalbas prieš Indiją ir ją kaltino Kinijos sienų pažeidinėjimu.

Negražiai kalba apie Ikes svečią

Chruščevas — žmogžudys, rašo Walter Trohan

WASHINGTONAS, D. C. — Niekas Sovietų Sąjungoje nėra parodęs tokio žiaurumo ir rizikos politiniame žaidime kaip šis žmogžudys, kuris pasirodė bus mūsų garbės svečias, rašo Chicago Daily Tribune korespondentas Walter Trohan.

Trohan rašo: Chruščevas atliko savo vaidmenį ir Lietuvos, stijos, Latvijos užgrobime, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos ir Rumunijos pavergime.

Prieš 2 metus Chruščevos vos nenuvertė politbiure, pastebi Walter Trohan. Įniršęs Chruščevas šaukė savo priešams (Malenkovui, Molotovui): "Jūsų rankos yra apkrekėjusios krauju sušaudytų nekaltų bolševikų". Į ką politbiuro kolegos atsakė Nikitai: "Tavo rankos toks, kaip ir mūsų".

Š. Vietnamo ginklai

VIENTIANE, Laosas. — Atvykus Jungtinių Tautų komisijai tirti Laos kaltinimus prieš Šiaurės Vietnamą, jie turės progos ne tik susitikti su belaisviais, bet ir pamatyti sukilėlių ginklą.

Laoso kaltinimu, Šiaurės Vietnamas apmoko Laosą sukiličius, paskui paskiria jiems savo karininkus, apginkluoja savo ginklais ir siunčia muštis su Laosu kariuomene.

Ji yra paėmusi į nelaisvę ketletą Šiaurės Vietnamo karininkų. Laosu kariuomene turi ir š. Vietnamo ginklą, atimtų iš sukilėlių ir belaisvių.

TRUMPOS ŽINIOS

— Meksikos prezidentas Lopez Mateos atvažiavo į Ameriką kaip Eisenhowerio svečias spalio 9 dieną ir išbuvo 5 dienas.

— Vienas iš 13 Afrikos respublikų, Prancūzijos Unijos premjerų, Felix Hauphoute-Bogny, Dramblio Kaulo respublikos valdžios galva, pasakojo korespondentams, kad De Gaulle susilauks pritarimo savo taikos projektui Alžerijoje iš visų Unijos narių. Smulkiau apie tai pasakos prancūzams pats De Gaulle kitą savaitę, sakydamas kalbą per televizijos ir radio stotis.

— Washingtono antikomunistinė organizacija ragina protestuoti prieš Sovietų barbarišką valdžią nešiojant juodus raiščius ant rankovės, kai Amerikon atvažiuos Nikita Chruščev.

— Indonezijos saugumo ir gynybos ministras gen. Nasution suėmė vyr. prokurorą Gatot. Jis kaltinamas sąmokslu ir neklusnumu. Prez. Sukarno, grįžęs prie diktatūrinės santvarkos, remiasi armijos ir jo štabo viršininko gen. Nasution jėga.

Peipingo radijas paskyrė 30 minučių laiko perduoti tokias nedraugiškas Indijai kalbas, pasakytas šeštadienį Kinijos politinių vadų masiniuose susirinkimuose. Kinijos liaudies seime 28 kalbėtojai reikalavo iš Indijos "sustabdyti pasienio provokacijas ir atitraukti kariuomenę iš Kinijos žemės".

Kaltina viens kitą agresija

Komunistinės Kinijos požiūriu, Indija yra įsibrovusi į jos teritoriją, kai tuo tarpu Indija skelbia priešingus pareiškimus, kad Kinija jėga išmušė iš kai kurių pasienio vietovių Indijos sargybinius.

Peipingo užsienio reikalų ministras ved paprašė premjerą Nehru, kad jis sutiktų geruoju spręsti pasienio ginčus. Taikingumo įrodymui iš Indijos reikalaujama atitraukti iš pasienio kariuomenę. Indija nemano, kad ji laikytų užėmusi kinų teritoriją.

Indai bruzda prieš Nehru

DELHI, Indija. — Ministerio pirmininko Nehru taikingas noras pašalinti pasienio ginčus su Kinija sustiprino indų pasipriešinimą, pamačius, kad Kinijos komunistai su tokiais Nehru norais visiškai nesisikaito.

Socialistų partijos nariai kaltino šeštadienį parlamente Nehru už jo lepiškumą santykiuose su Kinija, ir ragino tvirtai laikytis prieš Kinijos agresinę politiką. Tos partijos vadas Kripalani patarė Nehru nepradėti derybų su Kinija, kol ji neatitrauks kariuovių iš atimtų iš Indijos vietovių.

Kongreso (Nehru partijos) narys kalbėjo dar karingiau — išbombarduoti kinus iš Longju, iš kur kinai išvarė jėga Indijos pasienio sargybinius.

Iš paskelbto dokumentų rinkinio (Baltosios knygos) matyt, kad Indija ir Kinija pradėjo ginčytis dėl sienų tuoj po Tibetos sutarties 1954 metais pasirašymo. Indija pripažino Tibetą Kinijai, bet pradėjo bartis, aiškintis, kur baigiasi Tibetos-Kinijos provincijos sienos.

Miss America

ATLANTIC CITY, N. J. — Amerikos grožio karalaitė (Miss America) išrinkta Lynda Lee Mead, 20 metų studentė iš Mississippi. Paskutinio Miss America buvo irgi iš tos pačios valstybės, Mary Ann Mobley.

Nudūrė vaikina

CHICAGA. — Šeštadienio vakarą susikovė dėl merginos dvi jaunuolių gaujos. Muštynės baigėsi tragedija: Robert Jeddowski 17 metų, iš 1718 Cermak rd., buvo mirtinai subadytas.

Jį nudūrė Daniel Prokaski, 20 metų, iš 2470 Blue Island ave., akivaizdoj 15 metų merginos, dėl kurios kilo muštynės—Robertos Skirmont, iš 2121 W. 23 st., tik vieną skersgatvį nuo Marquette policijos nuovados.

Petro Mačinsko Atsiminimai

PETRAS MAČINSKAS (Tęsinys)

Visa Kretingos visuomenė, valdininkija labai gailėjosi tragiskai žuvusio savo policijos nuovados viršininko...

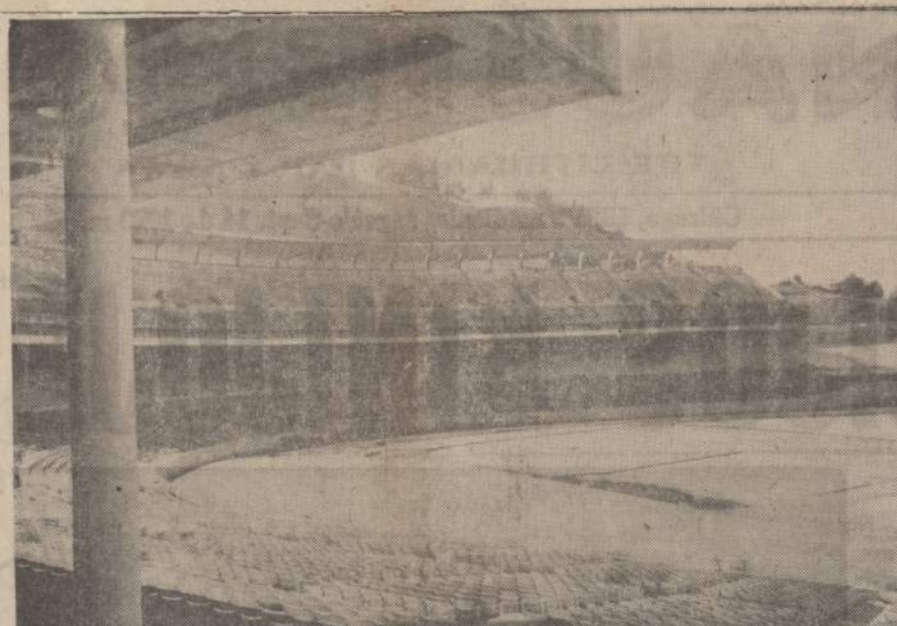
Jis buvo peršautas. Kai šūviui pasigirdus subėgo žmonės ir atėjęs policijos nuovados viršininkas apžiūrėjo peršautąjį...

Jau man būnant Kretingos apskritys policijos vadu, vienas Kretingos miesto policijos nuovados viršininkas šilėlis taipgi pavakaryje, eidamas tuo pačiu šaligatviu nuo grafo Tiškevičiaus dvaro link Kretingos miesto...

Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

San Francisco mieste skubama įrengti Candlestick Parko stadione, kad ten galėtų jau įvykti beisbolo čempionato žaidynes šį rudenį...

Taip, visi raštinės tarnautojai žino, kad mūsų valsčius turi sutauptyt per dešimt tūkstančių litų, kad tu pinigų nedegamoje spintoje jau kuris laikas nebematyti ir kad viršaitis ūkyje išdygo nauji gyvuliniai...

Mirė Dr. V. Šimkus Praėjusio šeštadienio vakare, apie 9 valandą, mirė daktaras V. Šimkus, kuris turėjo savo kabinetą adresu 744 West 35th Street, Bridgeporte.

Chicago Lietuvos Klubų ir Draugijų 1959 m. Valdybos: ZEMAICIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1959 METAIS: Steponas Naršis pirmininkas...

— Dėku už pranešimą, aš patikrinsiu. Kai tas vaikinai išėjo, pasikviečiau apskrities valdybos nari, kuris tame valsčiuje prieš mėnesį darė reviziją ir jį paklausiau: — Ar Tamsta darydamas reviziją pas "V" viršaitį viską radote tvarkoje?...

— Taip, pone viršininke, viską ten radau tvarkoje... Pinigų valsčius turi susitaupęs per dešimt tūkstančių litų ir revizijos metu aš juos radau valsčiaus nedegamoje spintoje...

— Tuojau važiuoju į "V" valsčių padaryti pas viršaitį reviziją. Jeigu būtų koks svarbus reikšmas mane surasti, tai skambinkite telefonu į "V" valsčiaus raštinę.

— Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

— Tikrai tu tai žinai?... paklausu. — Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

— Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

GELININKAS (PUTRAMENTAS) GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA GELES VISOMIS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniusia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga 4605-07 So. Hermitage Avenue

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6812 So. Western Avenue

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI Chicago Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. JUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE 1424 SO. 50th AVE., CICERO Phone: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

MIDLAND Savings and Loan Association PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KLONŲJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N 4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

— Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

— Tikrai tu tai žinai?... paklausu. — Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

— Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

— Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

— Tikrai tu tai žinai?... paklausu. — Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

— Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

— Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

— Tikrai tu tai žinai?... paklausu. — Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

— Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

— Tuomet tas asmuo staiga persėkė šaligatvį, užsikabino rankomis už mūrinės tvoros viršaus, vertėsi per ją į lauko pusę, prilaikydamas ranka savo smunkančias kelnes...

— Tikrai tu tai žinai?... paklausu. — Pone viršininke... aš esu "V" valsčiaus raštinės tarnautojas. Žinau, kad mūsų valsčiaus viršaitis iš sutauptytų valsčiaus pinigų pasisavino apie dešimt tūkstančių litų ir už tuos pinigus savo ūkyje pasistatė naujus, moderniškus tvartus...

— Kaip mane valsčiaus raštininko padėjėjas išmokė pas savo viršaitį padaryti pinigų kasos reviziją? Vieną dieną į mano tarnybinių kabinetą užėjo gal kokiu 17 metų amžiaus vaikinai ir, nerūšiai apsidairę, sustojo priešais mano rašomąjį stalą...

LIETUVIO DROŽINĖTOJO LIKIMAS TOLIMOJE KANADOS ŠIAURĖJE

WINNIPEG, Manitoba, Kanada. — Dienraštis Tribune šiomis dienomis įsidėjo savo redakcijos štabo narės Lillian Gibbons straipsnį, pavadintą "Ivory Joe Decided To Quit And Leaves Treasure Trove", kurį čia patiekiu pažodžiui:

Dramblio kaulo Juozas "Ivory Joe" Yarmalovas, lietuvis, išdirbęs Churchillyje per 30 metų, paliko drožinėto kaulo brangenybių sandėlį — poliarinius lokius, Arktikos baltas pelėdas, šiaurės arūs, roginius šunes, ptarminganus, miškinius vilkus.

(Ivory bendrai reiškia "dramblio kaulas", bet tiksliau tai yra dramblio ilgųjų ilčių kaulas. Be dramblių ilgus iltis turėjo šiaurės tundrose randami žiloje senovėje gyvenę mastodontai ir okeanuose, ypatingai šiauriniame, gyvenę jūrų gyvūnai, angliškai vadinami walrus, rusiškai "morži", mūsiškai gi "jūros vėplys").

Amžių išgyvenęs nevedęs, akims pradėjus silpti ir nebegalėdamas išdrožinėti popieriaus plonumo paukščių sparnų, dirbti darbą, kurį jis taip mylėjo, jis atvažiavo į (Winnipeg) miestą, nusisamdė kambarį Main Street viešbutyje ir kovo 4 dieną pasikorė pats savo diržu.

Thorvaldsono, Eggerstono ir Bastino firma rūpinasi jo palikimu. Jis paliko savo brovaičią Viktorą Čeponą iš Wauboden.

Visa, kiek apie Juozą yra žinoma, tai kad jis yra tarnavęs Rusijos armijoje ir 1929 metais atkeliavo į Churchilly (Churchill yra Kanados uostas prie Hudsono įlankos, vienintelis Manitobos uostas, kurio per Arktikos okeaną susisiekiama su Atlantu — J. Pr.).

Didelis vertės turtas

Jo paliktas turtas yra kaulo drožinėjamai (ivory) — apie penki dideli gabalai, padaryti iš kelių mažesnių gabalų, sudėstyti taip, kad gautųsi savotiškas skulptūros tableau (skulptūrų grupė, scena). Už vieną išimtinai didelį gabalą cribbage žaidimų lentą, išpuoštą drožinėtais žvėrimis, jam buvo pasiūlyta \$2,200. Jam truko 3,000 valandų tą lentą išdrožinėti.

Dabar advokatai turi problemą surasti jo darbams rinką kolektojų ar muziejų tarpe.

Vienas žmogus, kuris pasidarė Juozo draugas po jo mirties, yra Fred Van Slyck, ūkininkas iš Dugald, kuris kaip ir Juozas myli rankomis darytus daiktus. Jo žmona Wyn yra vandens spalvų menininkė, garsi savo gėlių studijomis Manitobos Dailininkų Draugijos parodose.

Advokatai paprašė Mr. Van Slyck nuvykti į Churchilly ir surinkti Juozo kaulo drožinius.

Paveikslai, kuriuos Mr. Van Slyck parsivežė, parodo visą nedasakytą istoriją — lūšną, kurioje jis gyveno, pusiau paskendusią sniego pusnyse. Čia originaliai buvo Juozo šaltkalvė ir

mašinių dirbtuvė ir jis joje pats prisilaikė. Jis dirbo Churechillio uosto tarnyboje.

"Ten buvo vien tik įrankiai ir kaulas (ivory) ir lova kambario gale. Reikėjo matyti jo šviesas — lempos buvo po 300 ir 100 vatų. Štai dėlko aš manau, kad silpstančios akys jo ūpą slėgė. Aplinkui matėsi kokios 20 poros akinių", pridūrė Mrs. Van Slyck.

"Įrankius jis dirbosi pats — jam trukdavo ilgas valandas pasigaminti plaktuką ar kaltuką, kai tokius dalykus buvo galima nusipirkti už kelis dolerius. Jis pats gaminosi ir trinkelius dirbiniams polišuoti. Kas dėl ivory kaulo, jis kaulą gaudavo iš savo eskimų draugų, kurie keliaudavo į krašto gilumą medžioti. Aš ištyriau, kad jūros vėplio (walrus) iltis pirkti nėra legalu.

"Niekio jam nebuvo negalima. Mažytis šuniuko liežuvelis padarytas iš raudonai dažyto ivory kaulo. Poliariinio lokio liežuvis rausvas, viskas taip, kad natūroje."

Juozas visuomet duodavo savo meno kūrinių vadui to laivo, kuris vasarai atėjus pirmas įplaukdavo į Churchilly. Dalgieish laivų linija iš Sunderland, Anglijoje, kelis kartus laimėjo Juozo premijas.

"Turėtų būti nemaža kolekcija Juozo kaulo drožinių Anglijoje ir kituose Europos kraštuose", pasakė žmogus, pasidaręs Juozo pažįstamas — po jo mirties.

Straipsnis pailiustruotas paties Joe Yarmalovo atvaizdu ir dideliu paveikslu su dviem Van Slycko parvežtais Juozo drožinių tableau (grupėmis), kur įspūdingai atrodo sustatytos gyvulių ir paukščių grupės, pradedant apačioje kaikiuotais žvėreliais, baigiant galūneje erelio figura ir kažkokia simbolistika, primenančia senovės lietuviškų ratelių (kalvaratų) ypatingai figūringai išdrožinėtą varpstį.

J. Pr.

Šypsenos

DRAUGŲ TARPE

Dėdukas ir 10 metų sūnėnas yra labai dideli draugai ir senelis dažnai ateina su savo sūnėnais vaikų pažaisiti.

Sykį atėjęs randa vaiką labai linksmą.

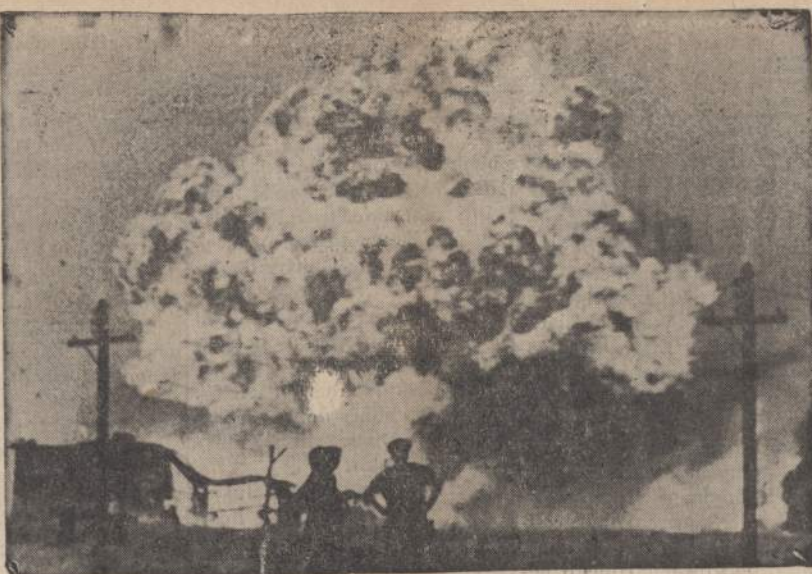
— Tai kaip šiandien laikaisi Zidoriau? — klausia senukas.

— Viskas būtų gerai, seneli, tik visa bėda, kad kartais esu priverstas su tavo sūnum apsiūninti, — pasiaiškino draugas draugui.

NEBEREIKALINGA

— Kuomet ką nors negera padarai, ar pasakoji žmonai?

— O, ne. Nebereikalinga, dėl to, kad tuomet žmona man pasakoją.

Didelis gaisras Jersey City (N. J.). Gaisras prasidėjo įvairių chemikalų sandėlyje, kur įvyko didelė eksplozija. Nuo dūmų ir dujų nukentėjo 10 gaisrininkų.

Mirė Dr. Fritzas M. Bintakys

Rugsėjo 3 d. netikėtai, širdies smūgio ištiktas, mirė Dr. Fritzas M. Bintakys. Iškilmingai palaidotas rugsėjo 8 d. Cypress Hills kapinėse. Liko našlė dantų gydytoja Dr. Stanislava Bintakienė, gim. Štaukelytė ir sūnus Arvydas.

Dr. F. M. Bintakio mirtis tai tikras smūgis New Yorko lietuviams. Dr. F. M. Bintakys buvo jaunas, ėjo vos 48 metus, taurus žmogus, geros širdies.

Velionis buvo gimęs 1911 metais balandžio 20 d., Baubarų kaime, netoli Katyčių, Pagėgių apskrityje, ūkininkų šeimoje. Jis išaugo su kitais keturiais broliais ir dviem seserim. Vienas jo brolis yra medicinos gydytojas Vokietijoje.

Velionis buvo gabus moksle, 1931 metais jis baigė Klaipėdos mokytojų seminariją. Mokytoju įsidarbėjęs, dirbo mokytoju studijavo, Lietuvos gydytojų sąjungos atstovas Dr. Legeckas, Mažosios Lietuvos Bičiulių atstovas Koncė, Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžio atstovas Vilius Žiogas, mažlietuvis Kynastas,

Tačiau pasiektą mokytojo profesiją nepasitenkino, jis 1935 metais stėjo į Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune ir studijavo mediciną. 1940 metais labai aukštais pažymiais baigė medicinos mokslų studijas ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

Nuo 1940 iki 1944 metų dirbo Kauno Higienos institute, pradžioje kaip asistentas, vėliau vyresnysis asistentas ir 1944 metais, prieš pasitraukiant nuo bolševikinės bangos į vakarus, vidaus ligų laboratorijos vedėjas.

1948 m. buvo pakviestas lektorium į Pabaltijo Tautų Universitetą Pinneberge, Vokietijoje. Čia, sėkmingai apgynė disertaciją, gavo profesoriaus titulą ir dėstė savo mėgiamą higieną. Tais pat metais buvo paskirtas Pabaltijo Universiteto medicinos fakulteto dekanu.

1950 met. vasario 22 d., velionis Dr. Fritzas M. Bintakys atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyveno Brooklyne. 1952 metais jau išlaikė New Yorko valstybinius medicinos gydytojams egzaminus ir pradėjo savo praktiką. Savo kabineta, iki mirties turėjo 16 Linden St., Brooklyn, N. Y.

1941 m. velionis Dr. Bintakys vedė dabartinę dantų gydytoją Stanislavą Štaukelytę. 1944 metais balandžio 15 d. susilaukė sūnaus, kurį pakrikštijo Arvydo vardu.

Tai kelios žinios iš velionies Dr. Fritzo M. Bintakio gyvenimo. Arčiau jį pažinę, jo pacientai gerai žino, kad jis studijų niekad nenutraukė. Jis visada gilinosi medicinos literatūroje, kiekvieną pacientą rūpestingai gydė, nors jo paties širdis buvo silpna, jis turėjo du ankstybesnius širdies priepuolius, tačiau specializavosi širdies ligų gydyme ir daugeliui padėjo. Daugelis jo gailisi, netekę savo gydytojo.

Velionis Dr. Fritzas M. Bintakys mirė rugsėjo 3 d. — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, SEPTEMBER 14, 1959

takys buvo kuklus ir nuosirdus žmogus. Kiekvieną sutikdavo ir palydėdavo su šypsena. Tos jo šypsenos niekas nepamirš. Laidotuvių kopyčioje velionio draugai ir pažįstami sunėšė dau gėlių. Kopyčią pašarvoji-mo dienomis lankė daug žmonių. Atsisveikinimo vakarą, rugsėjo 6 d., velioniu atiduoti pagarbą ir pareikšti užuojautą našlei ir sūnui susirinko daug žmonių. Religines apeigas atliko ir tinkamą jautrią kalbą pasakė Brooklyno Lietuvių Liuteronų parapijos kunigas Dr. P. Dagys. Žmonių buvo pilnos dvi gretimai esančios kopyčios. Tą vakarą atsisveikinimo žodžius tarė kartu su velioniu Vytauto D. gimnazijoje Klaipėdoje mokytojavęs Antanas Bendorius, Lietuvos gydytojų sąjungos atstovas Dr. Legeckas, Mažosios Lietuvos Bičiulių atstovas Koncė, Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžio atstovas Vilius Žiogas, mažlietuvis Kynastas,

Susivienijimo Lietuvių Amerikos vardu Dr. P. Dagys, mat velionis buvo vienas pirmųjų steigusių "SLA" klaipeidiečių kuopa.

Reikia pažymėti, kad New Yorke jau mirė keturi gydytojai nauji ateiviai, tai Prof. Gudavičius, Dr. Dumbrys, Dr. Lembergas ir dabar Dr. Fritzas M. Bintakys. Pažymėtina, kad tris paskutiniuosius gydytojus palaikė širdies smūgiai.

Kaip atsisveikinimo vakarą rugsėjo 7 d. laidotuvių kopyčioje, taip ir į kapus velionį Fritzą M. Bintakį lydėjo gausus būrys draugų ir pažįstamų. Laidotuvėms vadovavo Ballas laidotuvių įstaigos vedėjas Alb. Baltrūnas.

Vladas Barčiauskas

GERO SKONIO VYRAS — Mano vyrui labai patinka mano išvaizda, mano balsas, mano rankos, mano figūra, kaip jis sako. — O kas tamstai jame pačiame patinka? — O man patinka mano vyro geras skonis.

ĮVAIRUMAI

Motoristo nuotykis

— Grįžtant namo vėlai užėjo tokia tiršta migla, kad kelyje nieko nematyti. Visą laiką laikiausi priešais važiuosio automobilio raudonų užpakalinių šviesų. Staiga šviesos išnyko ir — krach, įvažiavau į to automobilio užpakalį.

— Tai kodėl tamsta užgesinai užpakalines šviesas? — piktai klausiu prieš mane važiuosio.

— Ką gi tamsta manai, aš negaliu užgesinti šviesų įvažiavęs į savo garažą? — atsikirtu priešais važiuojęs.

Pateisinama priežastis

Žmona: Žadi-žadi man langus nuvalyti, ar negalėtum tai šiandien padaryti?

Vyras: Šiandien? Ar negalėtume dar truputį palaukti, mat aš esu atsilikęs su savo gyvybės apdraudros įmokėjimais.

Natūrali mirtis

Kai Levas Tolstojus jau gulėjo, taip sakant, mirties patale, artimieji jo paklausė, kodėl jis neprisiima gydytojo.

— Dėlto, kad noriu mirti natūralia mirtimi, atsakė Tolstojus.

LAIKRODELIU

Amerikoniškų ir šveicariškų: Benrus, Bulova, Elgin, Longines. Nuolaida iki 40%. Dovanoms siūsti į Lietuvą.

Benrus self winding, 17 ak. už \$19.95
Benrus su alarm, 17 ak. laikrodis \$35.00
Bulova, 17 ak. Minute Man, už \$22.50
Bulova, 21 ak. 12 deimantų \$50.00
Norwood vėliausias akmenuotas \$12.00
Bradlee laikrodėlis už \$2.95
Kūleniniai laikrodėliai už \$1.95
Deimantinis žiedas, geriausias moters draugas, 1/2 karato \$195.00
Deimantinis Engagement žiedas \$99.00

Atdara kasdien iki 6:00 val. vakaro pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Kas sekmadienį lietuviška programa iš WHFC stoties, 1450 kil. nuo 2:15 iki 3:00 val. po pietų.

Budrik Furniture

3241 So. Halsted Street

Dėl sutausymo televizijos telefonuokite

CALUMET 5-7237

Skelbkitės "N-nose"

SPECIALUS ISPARDAVIMAS

Sudedama lova su vidujinių spyruoklių matrasu \$149.95

3 vienėtu mieg. setas su vidujinių spyruoklių rėmuotu matrasu; 2 vanity lempos, 2 pagalvės, 1 kilimėlis.

Viskas tikslai \$129.95

Puslėtos gumos supamoji \$ 49.95

21 col. Console televizijos setas \$ 99.95

Elektros vėsintuvai \$4.95 ir daugiau.

Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rakandų, televizijų, elektros vėsintuvų, lempų, radijo ir kitų namų apyvokos priemonių.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Pradedant liepos 5 d. ir baigiant rugsėjo 6 d. sekmadieniais uždaryta.

AR ŽINOTE, KAD

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA

4 1/4

DIVIDENDO

už apdraustus

SHARE ACCOUNTS — šėrų sąskaitos investmentus?

Užeikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gaut didesnę nuosimtį už savo santaupas

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Tel.: HAYmarket 1-2028

Visos taupytojų sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME
1/2%
TAUPTYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI
Kėliuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidurdienio.

MOVING PERKRAUSTYMAS **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokštai - Naujaisi kraustymo trokštai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Westbrook 5-9209

Subscription Rates: In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. of Saturday Dienraščio kainos:

Table with 2 columns: Location (Chicagoje, URSI), Subscription type (metams, pusei metų, trims mėnesiams, vienam mėnesiui), Price.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams \$11.00, pusei metų 6.00, trims mėnesiams 3.50, vienam mėnesiui 1.25.

Užsieniuose metams \$14.00, pusei metų 7.00, vienam mėnesiui 1.50.

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.

Pinigus reikia siūsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

APŽVALGA

KAIP JUOS VEDŽIOJO IR PRIŽIURĖJO

Komunistų ekskursijos dalyviai, kurie lankėsi okupuotoje Lietuvoje, baigdami savo kelionę, davė okupantų spaudai bendrą pareiškimą, kad Lietuvoje jie daug matė, kalbėjo si su daugybe žmonių ir patyrė tikrą tiesą apie "Tarybų Lietuvą" — apie "milžiniškus pasiekimus" pramonėje, apie kolūkių klestėjimą ir žmonių pasitenkinimą.

Bet iš to, ką pasakoja paskiri ekskursantai apie tą kelionę, matyti, kad jie tenai nieko negalėjo patirti, išimant tą, ką jiems parodė ir papasakojo valdžios paskirti patalydovai.

Vienas tų keliauninkų, važiuojęs su pirmąja 22 asmenų grupe, D. Jusius iš Worcester, Mass., rašo komunistų laikraštelyje:

"Lietuvoje teko praleisti 25 dienas ir Maskvoje 4 d. Visas laikas buvo sunaudojamas, net kartais su mažai poilsio, keliauninkui — apžiūrėjimui įvairių vietų Lietuvoje. Kadangi mes buvome grupėje 22 ypatos, septynios moterys ir penkiolika vyrų, ir visi sykiu važinėjome didžiuliu autobusu, tai su mumis pastoviai buvo Lietuvos su užsienio santykių draugijos atstovai, kaip patalydovai, draugai Ričardas Vajgauskas, Jonas Jankauskas, Bronė Placienė ir istorikas Juozas Jurginis. Taipgi buvo profesionalūs fotografai ir "Tiesos" reporteris."

Tai gi ekskursantus visą laiką lydėjo parinkti žvalgai. Ta "Lietuvos su užsienio santykių draugija", kurios trys agentai buvo priskirti prie ekskursantų, yra tiesioginė Sovietų žvalgybos žinioje. Tie trys asmenys, veikiausiai, yra žvalgybos tarnautojai.

D. Jusius pasakoja, kaip stropiai jie ekskursantus prižiūrėjo:

"Jie nepaprastai sugabiai suplanavo visus kelavimosi žygius, — kur tik važiuojame ar žjome, visur sužiūrėjo, kad kuris nepaklystų, su nepaprastu nuodirdžiu draugiškumu ir didele kantrybe padėjo... Jie taip elgėsi, kaip kad padorūs tėvai savo vaikus myli ir globoja... Ir tik taip keliaudami, mes daugiausia galėjome pasisemti išpūdžių Tarybų Lietuvos."

Žinoma, žinoma. Išpūdžius jie "sėmėsi" iš to, ką jiems rodė valdžios paskirti ir žvalgybos išlavinti patalydovai. O patariamsiems padėjo "istorikas" Juozas Jurginis (mes pažįstame šitą suktą melagį, kuris

anymet buvo atsiųstas į Jungtines Valstybes ir bandė mulkinti amerikiečius lietuvius, apsimėsdamas liberalu) ir p. Rotomskis, kuris dirbo Sovietų konsulate New Yorke ir buvo išvytas iš Amerikos, kaip "persona non grata" (nepageidaujamas asmuo).

Jie ekskursantus "svietė". Vienoje kelionės dalyje su jais važiuojo kartu ir "prezidentas" Justas Paleckis.

Gera Worcesterietis Jusius sako, kad ekskursantai buvo vežiojami, vedžiojami ir globojami, kaip vaikai. Vaikams nesunku apdumti akis: parodai cacą, duodi saldainį — ir jie patikės nebūčiausiais dalykais.

Bet apgaileitina, kad net ir tie neva inteligentai, kurie dalyvavo ekskursijoje, davėsi mulkinti, kaip maži vaikai, o sugrįžę į Ameriką, jie bando įtikinti publiką, kad jie patyrė "tiesą" apie Lietuvą.

VATIKANO ĮSAKYMAS PRANCŪZIJOS KUNIGAMS

Paryžiaus arkivyskupas kardinalas Maurice Fleton nusiskundė popiežiui, kad katalikų kunigai, pasiūti į dirbtuves skleisti krikščionybę ir kovoti su komunizmu, dažnai patys patenka komunistų įtakon. Pasiremdamas jo skundu, popiežius Jonas XXIII įsakė prancūzų bažnyčios vyriausybės sustabdyti šitą kunigų veiklą pramonėje.

Siūsti kunigus į fabrikus, kad jie gyventų su darbininkais, dirbtų drauge su jais ir skelbtų Kristaus evangeliją. Vatikanas sumanė Antrojo Pasaulinio karo pabaigoje, Reikia pasakyti, kad Prancūzų, yra tiesioginė Sovietų žvalgybos žinioje. Tie trys asmenys, veikiausiai, yra žvalgybos tarnautojai.

D. Jusius pasakoja, kaip stropiai jie ekskursantus prižiūrėjo: "Jie nepaprastai sugabiai suplanavo visus kelavimosi žygius, — kur tik važiuojame ar žjome, visur sužiūrėjo, kad kuris nepaklystų, su nepaprastu nuodirdžiu draugiškumu ir didele kantrybe padėjo... Jie taip elgėsi, kaip kad padorūs tėvai savo vaikus myli ir globoja... Ir tik taip keliaudami, mes daugiausia galėjome pasisemti išpūdžių Tarybų Lietuvos."

Žinoma, žinoma. Išpūdžius jie "sėmėsi" iš to, ką jiems rodė valdžios paskirti ir žvalgybos išlavinti patalydovai. O patariamsiems padėjo "istorikas" Juozas Jurginis (mes pažįstame šitą suktą melagį, kuris

Dvynukai ir atsarginis

Jonukas nemoka savo kaimynų vaikams papasakoti, kad jo mama gimė trynukai, tai jis šitaip paaiškino: "Mama gavo puikius dvynukus ir vieną atsarginį".

Milžinų susitikimas

Tokia antraštė Wallstryto "Journale" rašo žinomas amerikietis, Sovietų žinovas, W. H. Chamberlin. Sako:

Būsimųjų akis į akį E ir K pasikalbėjimų svarbą išpučia faktas, kad Vakarų Europa nepajėgė sėkmingai pasipriešinti, jei JAV ir SS imtų ir susitartų. Bene gyvename francūzo Aleksio de Tocquevillio praeitame amžiuje išpranašautą Amerikos ir Rusijos pasidarymą pusės pasaulio likimo sprendėjais. Vakarų Europoje optimizmo daugiausia rodo Anglija, nors ji iš pasikalbėjimų išstumta, ko nebuvo Churchillio — Rosevelto — Stalino laikais.

Europos viduryje gyvenančių neutralių šveicarų žymus dienraščių rašo: "Kruščiovas, kaip Hitleris savo laiku Angliją, matyti, Ameriką ir myli ir nekencia. Amerika, rodos, jį užbūrė. Jis dega noru ją turtais pasivyti. Gal būt, tai buvo ir gera idėja jį pakviesti savo akimis nors šiek tiek Amerikos pamatyti. Bet amerikiečiai niekaduos neprivalo užmiršti, kad Kruščiovas siekia vienas pasaulį valdyti, nors šiuo metu, tartum, sutinka pusiau pasidalinti. Prisibijome, kad Anglija, santykiams su SS daro klaidą, kurią 20 metų atgal darė su Hitlerio Vokietija: diktatorinės valstybės valdovą — žmogų su neribotomis agresyviu nuotaikomis — skaito laukti nusiuteikusių valstybės vyrų, su kuriuo galima normaliai susitarti. Amerika, su visais savo Sovietų tyrimo institutais, tartum, vistiek neturi sveikos nuovokos, ko komunizmas ištikrųjų siekia."

Maždaug draugiški Sovietų žmonių (neskaitant kelių aiškiai pakištų išsišokėlių — trukdytojų) Nixono priėmimai, ir tiesiog audringas entuziazmas Lenkijoje leidžia sakyti, kad laisvų pasikalbėjimų kelias ne rožėmis diktatorai nuklotas. Būtinai Kruščiovas tuos stipriausius ir kuo spūdingiausiai įrodyti, kad Amerika, nors sutinka derėtis tikrąja to žodžio prasme, nepasiduos gąsdinama, banginama ar apgaudinėjama ir savo talkininkų nepaieš, nei išsidalydė betkurioje pasaulio dalyje savo principų, teisių ir reikalų. Ryškus šito išaiškėjimas būtų gertausias pateisinimas pradėtajai milžinų "asmeninė" diplomatijai.

SARŪNAS

Logika

Susibarė graikas su italų. — Iš Graikijos gi visi išminčiai ir filosofai kilo, sako graikas. — Tikra tiesa, atsakė italas, nes ten šiandien nė viena nelikio.

Indijos premieras Nehru (kairėje) kalbisi su Bhutano premieru Jigmi Dorji Juodu aptarė ginkluotus susirėmimus komunistinės Kinijos pasienyje.

Alfonso Nakas

PIRMASIS JAV LB VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS DETROITE

(Tęsinys) Toliau, iš New Yorke, Baltimorės, Bostono, Waterburio, Worcesterio, Rochesterio ir kitur. Kalbant apie svečius, be abejojimo, dauguma sudarė detroitiečiai visuomenininkai, bet kiti svečio teisėmis dalyvavo ir iš tolimų pasviečių matomai su atstovais atvažiavę tuose pačiuose automobiliuose. Suvažiavimo metu (pirmą ar ir antrą dieną) posėdžių salėje ilgiau ar trumpiau buvo šie išskirtiniai svečiai: prel. L. Tulaba, kun. V. Mincevičius (abu iš Italijos), kun. B. Dagilis, kun. K. Simanavičius, konsulas P. Daužvardis, PLB pirmininkas J. Matulionis, JAV LB Tarybos prezid. p-kas J. Šlepetys, Detroito Lietuvių Organizacijų centro p-kas I. Skirgudaus, rašytojai Marija Sims Jurgis Jankus, dr. A. Damušis ir, pažymėtina miniu sąrašo gale, — Michigano gubernatorius, G. Mennen Williams.

Grįžkime prie suvažiavimo pradžios. JAV himną solo sugiedojo P. Zaranka, akomp. A. Mateikai. Visiems bendrai sugiedojus mūsų Tautos himną, trumpai kalbėjo LB Detroito apyl. v-bos p-kas V. Kutkus, kaip vyriausias suvažiavimo šeiminkas. Kalbėjo maždaug šitaip: visi turime susicementuoti į Lietuvių Bendruomenę. LB atėjo ne griauti, o apjungti. Prašė suvažiavimo atstovus melsti po šluota, bet kalbėti viską, kas ant širdies. Sprendimus daryti drąsius ir aiškius, bet tik tokius, kuriuos galėsime įvykdyti. Visus pasveikinęs, prie mikrofono pakvietė JAV LB C. v-bos p-ka, St. Barzdūk. Pastarasis pakvietė kun. K. Simanavičių paskaityti invokaciję maldą. Maldą buvo trumpa, iškilminga, jautri. Tuomet kalbėjo p. Barzdukas. Jis citavo Vaižgantą ir Putiną ir paneigė gandus, jog Bendruomenė smunkanti. Suvažiavimo atstovus pavadino lietuvybės tvirtovės statytojais, kuriems netrukta entuziazmo nė vilčių... Pasveikinęs visus suvažiavimo dalyvius ir padėkojęs V. Kutkui

(Bus daugiau)

TAUPUS VAIKAS

— Papa, tu gi man prizadėjai 50 dolerių, kai baigsiu "aiškulę". — Taip, sūneli, prizadėjau. — Matai, papa, tuos pinigus sutaupei. Nebereiks mokėti.

Elogra Dulaitienė-Glemžaitė

KUPIŠKIO APYLINKĖS ŽEMDIRBIAI

(Iš "Kupiškėnų Senovė")

4. Vieškelius ir kitus viešojo naudojimo kelius taisė visi kaimai, valsčių įsakius. Valsčius per seniūnus paskirdavo, kuriam ūkininkui kiek ir kur taisyti kelias. Tada valsčiaus ribos buvo pažymėtos stulpais ir visi vieškeliai paskirstyti gabalais. Kelio pakraščiuose buvo prismaigstyta 50x40 cm dydžio paplokščių akmenų, nubalatyti kalkėm, juose juodai įrašyti skaičiai. Kiekvienas ūkininkas žinojo savo numerį, kur jam taisyti kelias. Valakininkas privalejo taisyti kokius šešis sieksnius kelio (per dvylika metrų), pusvalakis — tris sieksnius, o kiti mažiau, pagal žemės kiekį. Anksti pavasarį į kelį reikėjo užvežti žvyrą ir išlyginti, kad nebūtų duobių. Tada seniūnai su dešimtininkais "kaip pasitę" laktė po kaimus, liepdami taisyti kelius.

Pavasarij Ukmergėje gyvenantis pristas apvažiudavo savo apskritį, tada ir

Kupiškio valsčių aplankydamo. Prie valsčiaus valdybos buvo laikoma dvejetas arklių ir puiki karieta aukštieji pareigūnams važinėti. Be to, reikalui esant, pavarydavo iš kaimo pastotis. Jei tik pristavus, valsčių revizuodamas ir minkštijo karietoj besėdėdamas, pajusdavo kelio nelygumus, aptikdavo blogai išvyruotą kelią, viršaitis gaudavo barti, o kartais ir daboklės. 1900 metais ir vėliau Kupiškio valsčiaus viršaitis buvo Aukštupėnų kaimo valakininkas Adomavičius. Po pristavo aplankymo jis, žiūrėk, už blogą kelią priežiūrą vis gaudavo dvi, kartais ir tris paras daboklės. Ką gi darys viršaitis, — susidėdavo į tarbą maistą keliom dienom ir pėscias išeidavo į Ukmergės miestą, į daboklę, atsistėsti. Atsėdėjęs bausmę, vėl sugrįždavo prie savo pareigų valsčiuje.

Vėliau kelių taisyją perėmė apskrities valdyba, tam reikalui iš ūkininkų buvo paskirta rinkliava.

Prieš 1860-tuosius metus ūkininkų raitai buvo neapkaustyti. Tokie raitai neretai sulūždavo, todėl, važiuodami į tolimą kelionę, žmonės įsidėdavo atsarginį ratą, kad prireikus galėtų pakeisti sulūžusį sveiku. Patys ūkininkai savo prekes vedavo Rygon parduoti, o iš ten atsiveždavo bent 16 pūdų (5 ent) druskos. Į Rygą iš Kupiškio toli. Kelionė varginanti. Žmonės ir arkliai turėdavo pakelti ilsetis. Užvažiuodavo į karčiomas — užvažiuojamus namus, kur po pastogę, saugioj vietą pastatydavo vežimą su prekėmis ir arkli, o patys čia pat karčiomoje pavalgydavo, išsigerdavo, pailsėdavo ir xykdavo toliau.

Pirmasis traukinys. Pro Kupiškį einantis geležinkelis nutiestas prieš 1870 metus. Libavo-Romno geležinkelio bendrovė jau 1864 metais žemės pirkimo reikalu sudarė sutartis su kaimų įgaliotiniais ir ėmė statyti geležinkelio pylimą. Prie statybos darbų dirbo specialistai darbininkai ir iš kaimų laisvai samdomi vyrų. Žmonės pasakoja: "Kai vada cigūnų (geležinkelio liniją) par Slavinciško laukus, tai žmonas klaboj, kad važ ha orklio didelius kai namai vėžimus. Unt cigūno dirbo labai daug žmonių. Kai baigė statyti cigūnelį, tai pulkai žmonių pulkovo ir laukė mašinos atinunt. Tuo metu žmogus lauki dirbo, tai kai pamota, kad ataina mašina, tai viskų paliko. Baga par laukus, runkom mojudamas, ir šaukia: "Vėlnias, vėlnias!" Bat kiti sokė: "Ne vėlnias, važ, vidury mašinos yra arklys pakavotas, jis

ir važ tik kad nesimato." Vaikai labai bijodavo geležinkelio ir juos vadino "mašinos vaikais". Daug kas žinojo, kad traukinį galima sustabdyti su raudona vėliavėle. Mergaitės, kurios ryšėdavo raudonom skarelėm, išgirdusios traukinį atfidundant, savo skareles tuoj nuo galvos nutraukdavo ir numėsdavo po karklas: labai bijodavo, kad nesustabdytų mašinos ir kad geležinkeliečiai jų nepaimtų ir nenusivežtų.

Vėlnias galvų nutraukė. Sužinoję, kad nustatyta diena ir valanda eis traukinys, žmonės būriais ėjo prie geležinkelio pažiūrėti, "kaip laks vėlnias". Buvo tokių vyrų, kurie bijojo net iš tolo į traukinį pažiūrėti, tačiau tie, kurie buvo tarnavę kariuomenėje, pasakojo, kad tai nėra joks vėlnias, tik mašina, kuri visą traukinį traukia.

Nors žmonės bijojo traukinio ir jo saugojosi, tačiau apie jo greitį mažai ką nusiemandavo, todėl iš pradžių buvė labai daug nelaimingų atsitikimų. Kartą darbininkų būrelis dirbo prie geležinkelio pylimo. Vienas iš jų savo pietų rūsulį pasidėjo ant bėgių. Kada išgirdo traukinį atfidundant, tuoj puolė prie bėgių savo rūsulėlio paimti. Pasilenkė prie bė-

gių, o traukinys jau čia pat. Kai jis atsitiesė — buvo be galvos, traukinio ratai jį nutraukė. Jo stuomuo pasverdėjo ir nusirodė nuo pylimo. Vyrų žegnojosi ir kalbėjo: "Vėlnias, vėlnias galvų nutraukė."

Daug visko pasakodavo žmonės. Vienas sakė: "Kai mašina eina, tai kai biesarūksta, o kai kartą kunigas su švenčiausiuoju sakramentu įsėd į traukinį, tai nei iš vietos. Tai mat, piktoji dvasia ir negali patraukti."

Žmonės, traukiniu stebėdamiesi, sakydavo: "Tai stabuklai, nei stuma, nei traukia, o važna."

"Ancichristo pečins". Pirmojo pasaulinio karo metu Vėlniasiško vieškelyje pasirodė "Ancichristo pečins". Tuo metu viename kaime šeimyna valgė pusryčius. Jie pamatė pro šalį pravažiuojantį pečių, o paskui jį bėgančius žmones ir šaukiančius: "Ancichristas, Ancichristas!" Tuoj visi soko iš užtatės laukan ir kartu su kiltais pasileido vyti pečių. Vijos vijos, iki pat Laukminiško kaimo nusivijo. O pečius nesuslodamas važiuvo ir nuvažiuvo. Mato žmonės, kad nepavyks sustojo.

(Bus daugiau)

TURISTAI IR PROPAGANDA

Esama visokių turistų, tarp jų brangių ir pigių. Turizmas taip pat bendro šalies ūkio viena iš jo šakų-šakelių. Turistai, atvykę svetur, tušiomis kišenėmis nevaikštinėja. Jie naudoja, nes atsiveža svetimos pajėgios valiutos — pinigų. Turistai vyksta iš labiau pasiturinčių šalių. Ir vyksta ten, kur yra kas įdomesnio, gražesnio, kur pragyvenimas nėra brangus. Ir kur gyvenimo sąlygos atostogaujantiems suteikia daug patogumų ir įvairių kultūrinių įvairenybių.

Lietuvos nepriklausomybės metais buvo rimtai susirūpinta turizmu. Pirmoje eilėje siekta savų — lietuvių užsienyje gyvenančių. Jų jau kasmet šimtas kitas atvykdavo. Kiti jų pamėgo Palangos pajūrį, Birštono gydyklą, o ir šiaip jau susirasdavo įdomesnių, gražesnių vietų, kur smagu pabuvoti, pailsėti, kur akims miela ir gražu.

Turizmo reikalams buvo išleistas vadovas ir buvo įsikūrusi turizmo draugija. Toji draugija siekė sudaryti turistams, iš kitų kraštų atvykstantiems, visokių patogumų. Kraštui naudinga susilaukti iš kitur turistų. Ana, Šveicarija beveik visą šalies gyventojų gerovę remia turizmu, kaip viena pelningiausių ūkio šakų. Šveicarija yra pasekusi Prancūzija, iš dalies Italija ir kitos Europos valstybės buvo susirūpinusios turizmu. Net tokia atšiauri valstybė kaip Suomija ir ta turizmą įtraukė į savo šalies ūkį.

Įdomu, Suomija turizmą pradėjo nuo savų tautiečių svetur, ypač JAV gyvenančių. Suomijai JAV ne tiek daug gyvena, kiek lietuvių. O štai prieš Antrąjį Pasaulį karą vasaros mėnesiam praleisti Suomijoje atvykdavo iki 2,000 suomių iš JAV. Skaitykime, kad kiekvienas jų savo senoje tėvynėje paliko tik po 500 dolerių — Suomijos šalies bendras ūkis susilaukė vieno milijono dolerių. Netaip jau skaitlingai gyventojais Suomijai tokios pajamos buvo naudingos.

Tad ir Lietuvoje nepriklausomybės metais siekta eiti tuo keliu. Dabar Lietuva, tapusi Rusijos imperijos kolonija, nėra savaranki tvarkyti savo ūkį nepriklausomai. Ji turi paklusti Maskvos diktato. Maskva gi visą saikuoja taip, kad būtų komunistų propagandai naudinga. Štai pavergton Lietuvon, kad ir lietuviai užsienyje gyvenantieji, gali savo tėvų žemę lankyti turistais tik atrinkti, tų pačių komunistų atsijoti. Ir... Lietuvon gali patekti tik per Maskvą.

Pavergtos Lietuvos ūkiui labai brangūs turistai. Tik brangūs ne širdžiai, bet valstybės išdui... Jie buvo pakviesti komunistų partijos propagandai. O kaip pakviestieji svečiai, suprantama, buvo vežiojami, vaišiniai, įvairiai "bovinami" valstybės išdo išdomis.

Sovietų Rusijos imperijos valdžia yra vienintelis darbdavys. Visas šalies ūkis išrikuotas taip, kad jis duotų didelę naudą valstybės išdui. Kiekvienas dirbantis toje šalyje yra valstybės išdui savo darbu uždirbęs išas. Valstybės išdas yra vienintelis tos šalies kapitalistas. Kapitalistas dirbančiųjų nekontroliuojamas. To kapitalisto visišką žinioje ir priklausomybėje yra vieša ir slapta policija ir kariuomenė. Čia dirbininkas paliktas bet teisių ginti savo luomo reikalus. Jis turi bū-

ti klusus savo darbdaviui. O kapitalistas, kaip ir kiekvienas kapitalistas, taip lygiai ir nekontroliuojamos valstybės vienintelis kapitalistas — pati valdžia imasi reklamos, propagandos ir kitų priemonių prodyti, jog jos įvesta santvarka yra gera, teisinga, nieko neišnaudojanti, o vien šalies gyventojam gerą nešanti.

Komunistų pravadyrių sudarytoji valdžia, šalies vienintelis kapitalistas imasi net turizmą pajungti savo propagandos, reklamos tikslams. S. Rusijos centrinė vyriausybė leidžia pas save atvykti net iš kitų šalių stambiam kapitalistam. Jiems sudaro geras progas pabuvoti menamai visur. Bet faktiškai atsilankyti ten, kur atsilankęs gali patarnauti esamos santvarkos reklamai, propagandai.

Okupuotai Lietuvai leista pasikviesti turistai pas save užsienyje gyvenančius savo tautiečius jau pramirkusius komunistų kvepalais. Tuos turistus pas save išlaikė po 25 dienas. Visus juos vežiojo į vienas ir tas pačias vietas ir jie matėsi tik su parinktais asmenimis, kas savo asmenybės nepriklausomybę ir laisvę iškeitė į kompartinį bilietą.

Turistais buvę pavergtoje Lietuvoje gi už būrėtas vaišes, keliones ir kitas jiems sudarytas pramogas turi atsilpyginti komunistine reklama. Tai naujas sovietinis išradimas — turizmo pajungimas valstybinio kapitalo reklamai. Tiesa, nenaujas išradimas. Charistinės Rusijos jau išmėgintas, bet vėliau užmirštas. Bet tada ne kapitalui buvo daroma reklama, bet valstybės tvarkai. O dabar toji reklama turi tarnauti valstybiniam kapitalui vieninteliu šalies darbdaviui ir tvarko dabotojui.

Tai brangiai kaštuojantis valstybės išdui turizmas. Kitose šalyse turizmas, neša naudą šalies ūkiui, o S. Rusijoje antraip — nuostolingas. Seniai rusuose buvo sakoma: kas užsieniui sveika, tai Rusijai žalinga.

Taigi, buvusieji Lietuvoje turistai buvo brangūs jos gyventojų kišenėms, iš kurių kraunamos valstybės išdo išdomis. Na, turistai žino, kam jie buvo pakviesti ir viesėdami Lietuvoje, kam buvo jų leista pasisakyti, kiekvienas sakė, jog jie parvykę į JAV reklamos esamai tvarkai nepamirš. Ir tai jie vykdė. Tiek jie yra sąžiningi. Reklamos tikslai ir vertė — žinoma. J. Vlks.

ĮVAIRUMAI

Reliatyvė

1) Viename pobūvyje dvi jaunos moterys paklausė Bernardą Shaw, kiek jam amžiaus.

— Tai priklauso nuo tamstų tikslų, leidės, — atsakė Shaw.

2) Vienas jaunas lengvabūdis pasakojasi Markui Twainui: "Mano tėvas man neduoda išvystyti talento sparnų. Jis toks yra ribotas žmogus!

— Truputį kantrybės, mielas, atsakė didysis amerikietis. — Aš pats kai tebebuo 14 metų tai mano tėvas atrodė apykvaillis, bet kai užaugau į 21 metus, pats nustebau, kaip per tuos 7 metus jis pasidarė protingas.

Konkursas kantatai parašyti

Pirmosios Dainų Šventės Komitetas ir Lietuvos Muzikos Komisija yra paskelbę konkursą kantatai arba kitokiam tokiam pat apimties kūrinii parašyti šiomis sąlygomis:

1. Muzikos kūrinys rašomas paties kompozitoriaus pasirinktu tekstu (pageidaujama patriotinio turinio) mišriam chorui su solistais ir kompaniamentu išpildant trunkąs 10-15 minučių.

2. Konkurse dalyvauti kviečiami lietuviai kompozitoriai, bet kiekvieno kompozitoriaus prašoma konkurse dalyvauti tik su vienu kūrinii.

3. Ne kompozitoriaus ranka perrašytas rankraštis — klavyras, pasirašytas slapyvardžiu, pristatomas ligi 1950.XII.31, šiuo adresu: Mrs. Alice Stephens, 64 East Van Buren St., Room 514, Chicago 4, Ill. Atskiram užklijuotam voke pridedamas kompozitoriaus adresas ir slapyvardžio paaiškinimas pavarde.

4. Gautus rankraščius apsvartys juri komisija, kuri pirmoje eilėje įvertins kūrinii meninį lygį, antroje eilėje — tinkamumą mūsų sąlygoms, ir išrinks kūrinii, kuris galės būti išpildomas 1961 m. II Dainų Šventėje Chiagoje.

5. Atsižvelgiant į tai, kad atrinktas kūrinys galės būti išpildomas Dainų šventės programoje, pageidaujama akompaniamento, kuris, reikaliu esant, galėtų būti atliktas vargonų ir fortepiono arba ir orkestruotas; vokalinės dalies pageidaujama tokios, kad būtų pajėgiama paruošti vidutinio pajėgumo chorams.

6. Juri komisija gali nutarti, kad iš atsiųstųjų neatsiranda atrinktinio kūrinio.

7. Atrinktojo kūrinio kompozitoriui įteikiama 1,000 dol. premija. Premiją skyrė I Dainų Šventės Komitetas ir ji įteikiama II Dainų Šventės metu.

8. Lietuvių muzikos komisijos teisės premijuoto kūrinio atžvilgiu: a. leidžia premijuoto kūrinio pirmąjį laidą; b. spausdina ar kitaip multiplikuoja premijuoto kūrinio balsus, tą kūrinii rengiant II Dainų Šventei; c. premijuoto kūrinys niekur negali būti pildomas viešai pirm, negu jis bus išpildytas II Dainų Šventės programoje.

9. Su nepremijuotų kūrinii autoriais tų kūrinii išleidimo ar panaudojimo reikalu galės būti tariamai atskirai.

10. Juri komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

RUOŠIAME KELONES PO VISĄ PASAULI

Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus kraštus pigiomis kainomis. Teikiame tikslias žinias, siunčiame palpydovus. Kreipkitės laišku arba žodžiu į Chicagoje vienintelę lietuvių kelionių agentūrą

WIDE WORLD TOURS, INC.
EVERGREEN PLAZA (95th and S. Western Ave.)
Phone: GA 2-0640 — Walter Rask-Raszauskas

**TWO floor heat outlets—
DOUBLE THE HEAT
OVER YOUR FLOORS!**

Give your family a new standard of living with a new, patented

**SIEGLEA
GAS HOME HEATER**

It pays for itself with the fuel it saves!

MONEY BACK GUARANTEE!

Patented INNER HEAT TUBES • BUILT-IN BLOWER SYSTEM
Lifetime CAST IRON CONSTRUCTION • Heats like magic—even with the gas OFF!
start saving by stopping in at

OGDEN STOKER SALES AND SERVICE CO.
1314 WEST GRAND AVENUE All Phones: SEeley 3-7112
CHICAGO, ILL.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲS IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus, Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; antrą, nuo 1-3, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287M
DR. JONAS G. BYLA
Nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Atostogose iki rugpjūčio 16 dienos.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 vak. Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Seštadieniais 2-5. Trečiadienį ir kitu laiku tikrai susitarus.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpus 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį, nuo 6-8. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį, 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį, 5-8 val. vak.

DR. MARGERIS
grįžo iš Lietuvos ir priima ligonius
nuo 2:00 iki 4:00 val. po pietų ir nuo 6:00 iki 7:00 val. vakaro kasdien, išskyrus sekmadienį.
3325 SO. HALSTED ST.
YArds 7-7299

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKSTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų BE 3-7786

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: WAilbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 8-9 val. po pietų. Seštadienį, 2-6 val. po pietų.

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antradienį, trečiadienį ir penktadienį, 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 6-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketyr. ir Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val. Trečiadieniais ir šeštadieniais neprimama ligonių.

C. Z. VEZEL'IS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-24 ir 6-8. Seštadieniais 9-11. ORTHOPEDE'S TECHNIKS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 METŲ PATYRIMAS
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagalbinti negirdintiems. Praktikuoja 19 metų.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO 36, ILL.

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai — Pilna aprauda ZEMA KAINA.
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI (MOVING)
PERKRAUSTAU BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas aprausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Litanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
1960 METŲ TV APARATAI išsimokėtinai. — Priimam senus. RADIJAI, FONOGRAFAI, VOKISKI APARATAI. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmd. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Chicago Savings and Loan naujoji įstaiga

CHICAGO SAVINGS TURTA VIRŠ \$35,000,000.00. Visų taupytojų pinigai yra pilnai apdrausti per Federalinės valdžios įstaigą. Visuomet išmokamas augstas dividendas. Perkantiems arba statantiems namus paskolos duodamos lengvoms sąlygomis. Taupytojams teikiama daug patarnavimų nemokamai. Kviečiame visus į vieną iš moderniškiausių įrengtą. Jūsų patogumui, finansinę įstaigą Chicagoje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue Telef.: GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną. Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8. Seštadienį 9 iki 12:30 val.

